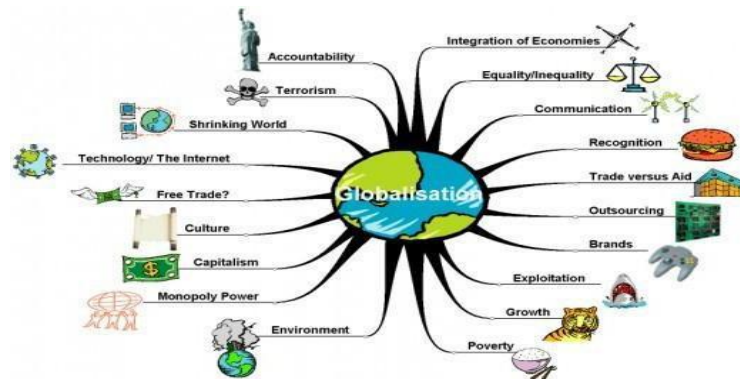

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради економічного
факультету
прот. № 1 від 1 вересня 2020 р

Рекомендовано на засіданні кафедри
економіки та управління виробничим і
комерційним бізнесом
прот. № 1 від 31 серпня 2020 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ Глобалізаційні процеси в сучасній економіці II семестр 2020-2021 навчального року

освітній рівень : III (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

галузь знань : 05 соціальні та поведінкові науки

за спеціальністю: 051 Економіка,

освітня програма: -

Кваліфікації: доктор філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю «Економіка», викладач вищих навчальних закладів.

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Лектор: Дикань Володимир Леонідович (доктор економічних наук)

Контакти: +38 (057) 730-10-96,

e-mail: dykan_vl@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: понеділок 12.00-14.30

Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейербаха, 7,
3 корпус, 5 поверх, 501 а аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Глобалізаційні процеси в сучасній економіці

II семестр 2020/2021 курс силлабус

Аспіранти

1-Еасп, 2-Еасп.

Лекції: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>
Практики: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Аудиторія: 3.501

Команда викладачів:

Лектор: Дикань Володимир Леонідович

Контакти: dykan_vl@kart.edu.ua;

Години прийому та консультацій: 13.00-14.00 среда - четвер

Предметом навчальної дисципліни є формування у аспірантів знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки.

Основне завдання вбачається в виявленні системної сутності економічної глобалізації; визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; ідентифікація основних параметрів глобального розвитку; визначення сучасних умов економічної безпеки держави в глобальному середовищі; аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку.

В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант матиме навички визначати природу, передумови та фактори становлення глобальної економіки; закономірності глобальної корпоратизації бізнесу; генезис глобальної економічної інтеграції; характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку; динаміку процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку; форми та механізми соціалізації глобальної економіки; механізми та інструментарій антициклічного регулювання економік у глобальній системі; дію конкурентних механізмів глобального ринку; напрями інтеграції України в глобальний економічний простір

Отже, вивчаючи курс аспірант набуде навиків аналізувати тенденції глобалізації економічного розвитку; виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації; розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів; прогнозувати процеси глобалізаційного розвитку світової економіки; визначати регулятивні пріоритети формування сучасної міжнародної економічної політики.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. **Ціннісно-сміслова компетентність.** (це компетентність у сфері світогляду, пов'язана з ціннісними орієнтирами аспіранта, його здатністю бачити та розуміти навколишній світ, орієнтуватись у ньому, усвідомлювати свою роль і призначення, творчу спрямованість, уміти вибирати цільові та значеннєві установки для своїх дій і вчинків, приймати рішення. Дана компетентність забезпечує механізм самовизначення аспіранта в ситуаціях навчальної й іншої діяльності. Від неї залежать індивідуальна освітня траєкторія аспіранта та програма його життєдіяльності в цілому.

2. **Загальнокультурна компетентність.** Коло питань, в яких аспірант повинен бути добре обізнаний, мати пізнання та дуже широкий досвід діяльності: це особливості національної та загальнолюдської культури, духовно-моральні основи життя людини й людства, окремих народів, культурологічні основи сімейних, соціальних, суспільних явищ і традицій, роль науки та релігії в житті людини, їх вплив на світ, компетентності в побутовій і культурно-дозвілєвій сфері, наприклад, володіння ефективними способами організації вільного часу. До цього ж відноситься досвід засвоєння аспірантом наукової картини світу, що розширюється до культурологічного й загальнолюдського розуміння світу.

3. **Навчально-пізнавальна компетентність.** Це сукупність компетентностей аспіранта у сфері самостійної пізнавальної діяльності, що включає елементи логічної, методологічної, евристичної, загальнонавчальної діяльності, співвіднесеної з реальними об'єктами, які пізнаються аспірантом. Сюди входять знання й уміння організації цілепокладання, планування,

генерації ідей, аналізу, рефлексії, самооцінки навчально-пізнавальної діяльності. Стосовно досліджуваних об'єктів аспірант опановує креативні навички продуктивної діяльності: добуванням знань безпосередньо з реальності, володінням прийомами дій у нестандартних ситуаціях, евристичними методами рішення проблем. У рамках даної компетентності визначаються вимоги відповідної функціональної грамотності: уміння відрізняти факти від домислів, володіння вимірювальними навичками, використання ймовірнісних, статистичних та інших методів пізнання.

4. Інформаційна компетентність. За допомогою реальних об'єктів (медіа-проектор, телевізор, магнітофон, телефон, факс, комп'ютер, принтер, модем, копір тощо) й інформаційних технологій (аудіо-, відеозапис, електронна пошта, ЗМІ, Інтернет) формуються вміння самостійно шукати, аналізувати та відбирати необхідну інформацію, організовувати, перетворювати, зберігати та передавати її. Дана компетентність забезпечує навички діяльності аспіранта стосовно інформації, що міститься в навчальних предметах та освітніх галузях, а також у навколишньому світі.

5. Комунікативна компетентність. Включає знання необхідних мов, способів взаємодії з оточуючими й окремими людьми та подіями, навички роботи у групі, відігравання різних соціальних ролей у колективі. Аспірант має вміти презентувати себе, написати лист, анкету, заяву, поставити запитання, вести дискусію й ін. Для освоєння даної компетентності в навчальному процесі фіксується необхідна й достатня кількість реальних об'єктів комунікації та способів роботи з ними для аспіранта кожного ступеня навчання в рамках кожного досліджуваного предмета чи освітньої галузі.

6. Соціально-трудова компетентність означає володіння знаннями та досвідом у сфері громадянсько-суспільної діяльності (виконання ролі громадянина, спостерігача, виборця, представника тощо), у соціально-трудовій сфері (права споживача, покупця, клієнта, виробника), у сфері сімейних стосунків та обов'язків, у питаннях економіки та права, у галузі професійного самовизначення. У дану компетенцію входять, наприклад, уміння аналізувати ситуацію на ринку праці, діяти відповідно до особистої та суспільної вигоди, володіти етикою трудових і громадських взаємин. Учень опановує мінімально необхідні для життя в сучасному суспільстві навички соціальної активності та функціональної грамотності.

7. Компетентність особистісного самовдосконалення спрямована на засвоєння способів фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки. Реальним об'єктом у сфері даної компетентності виступає сам учень. Він опановує способи діяльності у власних інтересах і можливостях, що виражається в його безперервному самопізнанні, розвитку необхідних сучасній людині особистісних якостей, формуванні психологічної грамотності, культури мислення та поведінки. До даної компетентності відносяться правила особистої гігієни, турбота про власне здоров'я, статева грамотність, внутрішня екологічна культура. Сюди ж входить комплекс якостей, пов'язаних з основами безпечної життєдіяльності особистості.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Даний курс на сьогодні є актуальним, так як процеси глобалізації прогресують, стають дедалі інтенсивнішими, і починаючи з ХХ ст., стали предметом багатьох наукових досліджень. Кожен аспірант, в умовах сучасності коли Україна не завжди може синхронізуватися з процесами економічного розвитку міжнародних зв'язків, які пов'язані з глобальними вимірами. Даний курс аспірантам дасть змогу набутися вміння мінімізувати негативні впливи глобалізації та перетворювати на переваги нові можливості, від цього залежатиме успішність національної економіки, зокрема ринку праці.

Курс «Глобалізаційні процеси в сучасній економіці» відноситься до блоку професійної підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» освітніх програм та є одним з опорних курсів за фахом, ефективно засвоєння якого забезпечує розуміння як наступних курсів спеціальностей за структурно-логічною схемою «Розвиток економічних процесів сучасного світу-Методи стратегічного управління- Сучасні інформаційні технології в економічних дослідженнях- Кількісні методи мікро-, мезо-, макроекономічних досліджень- Інституційний аналіз економічного розвитку», так і достатні компетенції для виконання професійної діяльності в умовах плинності часу для забезпечення освітнього процесу докторами філософії майбутніх абітурієнтів.

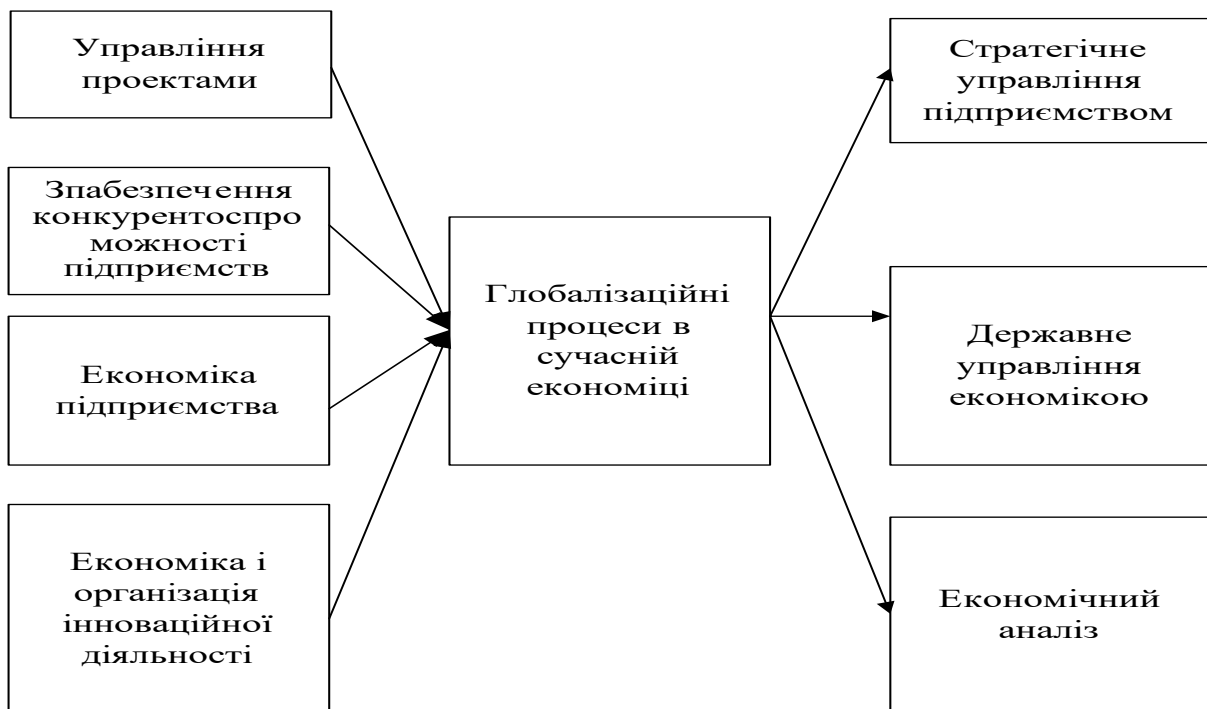
Викладач дисципліни готовий надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Організація навчання)

Цей курс, який вивчається з лютого по червень, дає аспірантам отримати необхідні знання з опрацювання самостійно складних теоретичних питань, творчо застосовувати здобуті знання, розвивати вміння аналізувати, узагальнювати, робити висновки. Сучасний світ перебуває у стані активного розвитку процесів глобалізації і міжнародної інтеграції, коли під впливом нових революційних зрушень у галузі технологій відбуваються швидкі зміни у виробництві товарів і наданні послуг, логістиці і в усьому способі життя населення світу. Посилюється взаємодія окремих країн, взаємовплив і взаємозалежність, глобалізація прискорюється. Завдяки їй збільшуються можливості людства, повніше враховуються всі сфери його життєдіяльності, створюються умови для гармонізації міжнародних зв'язків. Вивчення процесів глобалізації сприяє поглибленню спеціалізації аспірантів в цілому й поділу праці. В таких умовах ефективніше розподіляти кошти та ресурси, що сприяє підвищенню середнього рівня життя населення світу та вміння прогнозувати данні процеси.

Курс складається з однієї лекції і двох практичних занять на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Аспіранти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії.

Теми курсу

Практичні заняття курсу передбачають розв'язання типових професійних ситуаційних задач з дисципліни.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fac-ekon-tran-ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. **Ви повинні бути готовими до дискусій, мозкових штурмів, інтерактивних ігор та тренінгів – ми бажаємо знати вашу думку та сприяти вашому саморозвитку!**

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Поняття «глобалізація» і часові межі феномена глобалізації.
- 2) Етапи глобалізації та їх особливості.
- 3) Широкий та вузький підходи до визначення хронологічних меж глобалізації.
- 4) Основні концепції визначення часових меж феномена глобалізації.
- 5) Концепція архаїчної глобалізації.
- 6) Концепція глобалізації як сучасного економічного феномена.
- 7) Концепція глобалізації протогобалістів.
- 8) Концепція глобалізації як позачасової властивості, що іманентно притаманна світовому суспільству (концепція Е.А. Азроянца).
- 9) Роль науково-технічного прогресу в процесах глобалізації.
- 10) Співвідношення понять «глобалізація», «інтеграція», «дезінтеграція», «інтернаціоналізація», «транснаціоналізація», «регіоналізація».

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

1 курс

	К-ть годин	Тема лекції	К-ть годин	Тема практичних, лабораторних занять
1	1	Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	5	.Концепт глобалізації: історичний і міждисциплінарний аспекти. .Погляди на глобалізацію гіперглобалістів, скептиків та трансформістів (Three emerging schools of thought across the globalization debate through the 1990s offered by David Held). Основні школи сучасної глобалістики. Міждисциплінарний статус глобалістики.
2	1	Глобальна економіка як прогностична реальність	5	.Особливості сучасного стану глобалізації та можливості її кількісного вимірювання Глобальні фінансово-економічні кризи Підходи, умови і фактори визначення перспектив глобалізації Прогностичні сценарії розвитку глобалізації
3	1	Регулятивні механізми глобальної економіки	5	Управлінські функції державної влади, країнова варіативність механізмів державного управління Трансформація функцій держави в умовах глобалізації Глобальна інституалізація економічного розвитку Регулятивний потенціал міжнародних економічних організацій Роль суспільних інститутів в глобальних економічних процесах...
4	1	Міжнародні стратегії глобалізації	5	.Загальні підходи до визначення стратегії. Моделі економічного розвитку Поняття міжнародної системи, глобальної системи Стратегії Європейського Союзу: мета і результат США та Китай: національні стратегії і можливі сценарії відносин
5	1	Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	5	.Позиціонування України в глобальній економічній системі Транснаціоналізація та глобалізація українського бізнесу Геоелекономічні пріоритети України Взаємодія із глобальними регулятивними інститутами Інноваційно-технологічна модель розвитку економіки України
6	1	.Інноваційно-технологічна модель розвитку економіки України	5	.Міжнародні стратегії на прикладі декількох глобальних акторів Перспективні сценарії глобального економічного розвитку
	6	Всього годин	30	Всього годин

2 курс

	К-ть годин	Тема лекції	К-ть годин	Тема практичних, лабораторних занять
1	1	Часові межі феномена глобалізації	5	Сутність глобалізації. Західні концепції теорії глобалізації. Загальні підходи до визначення початку глобалізації та результатів її розвитку. Хронологічні межі глобалізації в працях сучасних Науковців.
2	1	Сучасна методологія глобалістики	5	Глобалістика і глобалізм як наукове обґрунтування ідеології глобалізації. Еволюція концепцій глобалізації. Чотири державно-політичні платформи сучасного глобалізму. Потенціал азійського глобалізму.
3	1	Становлення глобальної економіки	5	Сутність глобальної економіки та її становлення. Передумови та специфіка формування глобальної економіки. Транснаціоналізація і регіональна інтеграція як шляхи становлення глобальної економіки.
4	1	Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	5	Глобальні економічні процеси. .Специфіка локальних цивілізацій. Цивілізаційна специфіка перебігу глобальних економічних процесів.
5	1	Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	5	Рушійні сили глобалізації. Суперечності та асиметрії економічної глобалізації. Дуалізм сучасного етапу глобалізації.
6	1	Парадоксальна природа глобальних трансформацій	5	Парадокс глобалізації за Дені Родріком та іншими вченими. Особливості глобальних трансформацій в сучасному світі. Прояви парадоксів в глобальних трансформаціях: парадокс стратифікації, парадокс дисоціації.
	6	Всього годин	30	Всього годин

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Методи контролю: Усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), оцінювання виконання розрахунково–графічної роботи, підсумкове тестування, іспит. При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з 34 варіантів теми для написання реферату впродовж семестру.
- За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**.
- За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль.
- Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто у робочий час.

Завдання на самостійну роботу:

В якості індивідуальних завдань передбачено написання студентами реферативної роботи за індивідуальними завданнями, що охоплює декілька найбільш важливих тем.

1. Сутність і взаємозв'язок понять «глобалістика» і «глобалізм», їх співвідношення з поняттям «глобалізація».
2. Глобалізм і геополітичні стратегії таласократії і теллуократії.
3. Сутність континенталізму.
4. Атлантистська лінія геополітики та її основні розробники.
5. Лібералізм та ідея повномасштабної планетарної інтеграції як зміст глобалізму.
6. Основні провідники глобалізму: країни, міжнародні організації, неофіційні структури і провідні геополітики.
7. Погляди Ж. Тіріара і Й. фон Лохаузена.
8. «Палкий лібералізм» Ф. Фукуями, погляди Ж. Аталі і концепція Міланського Інституту міжнародних політичних досліджень.
9. Парадигма «консервативного оптимізму» С. Хантінгтона.
10. «Політичний екстремізм» З. Бжезінського як концептуальний прояв глобалізму.
11. Глобалізм в поглядах представника «ліберального антифундаменталізму» Джорджа Сороса.
12. Чотири державно-політичні платформи сучасного глобалізму.
13. Вашингтонський консенсус.
14. Азіатський глобалізм як новий світовий феномен.
- Глобальні тенденції розвитку світу.
15. П'ять мегатрендів економічного розвитку сучасного світу за В.Д. Базилевичем.
16. Три виклики людству у дослідженнях вчених під керівництвом академіка НАН України М. Згуровського.
17. Загроза порушення балансу між біологічними можливостями Землі та потребами людства в біосфері у контексті зміни демографічної структури світу.
18. Співвідношення віртуальної і реальної економіки та феномен зростаючих зовнішніх боргів країн.
19. Уніфікація системи цінностей і посилення інформаційного впливу на населення світу.
20. Поняття «цивілізація». Локальні цивілізації за А. Тойнбі, С. Хантінгтоном, Б. Кузиком і Ю. Яковцем.
21. Цивілізаційна структура сучасного світу за Ю.М.Пахомовим та Ю.В.Павленком.
22. Історія становлення західної цивілізації.
23. Конфуціанська цивілізація: минуле, сучасне, майбутнє.
24. Глобальні економічні процеси та Китай.
25. Вплив глобалізації на індійську цивілізацію.
26. Перспективи індійської цивілізації в глобальній економіці.
27. Ісламська цивілізація – антагоніст сучасної неоліберальної глобалізації.
28. Історія становлення латиноамериканської цивілізації.
29. Потенціал латиноамериканської цивілізації.
30. Особливості африканської цивілізації.
31. Історія становлення слов'яно-православної цивілізації.
32. Слов'яно-православна цивілізація в глобальній економіці.
33. Вплив глобальних економічних процесів на слов'яно-православну цивілізацію.
34. Глобальна економіка як багатополарна економіка співіснуючих локальних цивілізацій.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди в питаннях технології машинобудівних підприємств. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань глобалізаційних процесів на підприємствах. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Іспит:

- Студент складає іспит за результатами контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх при складанні іспиту, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Дикань Володимир Леонідович (<http://euvkb.kart.edu.ua/uk-UA/prof-vuklad-sklad-ua/194-dikan-vl-ua>) лектор з дисципліни глобалізаційні процеси підприємств в УкрДУЗТ. Отримав ступінь д.е.н. за спеціальністю 08.02.03 – «Управління, планування і державне регулювання економіки» в Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна у 1996 році. Напрямки наукової діяльності: Забезпечення конкурентоздатності підприємств в умовах ринкової економіки», «Економічна безпека підприємства», «Стратегічне управління підприємством», «Державне регулювання економіки», «Міжнародні транспортні коридори та логістичні центри».

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

1. Назвіть ознаки глобалізації.
2. Визначте поняття глобалізації.
3. Сформулюйте соціальний феномен глобалізації як результат людської діяльності.
4. У чому полягає сутність соціокультурного феномену глобалізації?
5. Вплив глобалізації на економічний розвиток.
6. Що зумовлює аналіз глобалізації?
7. У чому сутність економічної глобалізації?
8. Як саме економічна глобалізація впливає на розвиток країн світу?
9. Надайте характеристику функціонального підходу до аналізу глобалізації.
10. Назвіть етапи розвитку економічної глобалізації.
11. Чи існують історичні періоди розвитку процесів глобалізації?
12. Проаналізуйте поняття "глобальне суспільство".
13. У чому позитивні риси культурної глобалізації?
14. Чому культурна глобалізація має вплив на економічний розвиток країн?
15. У чому сутність категорії "глобалістика"?
16. Назвіть причини виникнення глобалістики.
17. В чому особливості формування глобалістики?
18. Поясніть термін "глобалізація".
19. Що лежить в основі глобального розвитку?
20. Надайте основні характеристики глобального суспільства.
21. Проаналізуйте взаємозв'язок глобальної політики та економіки.
22. Як можна пояснити феномен глобальної культури?
23. У чому проявляється вплив глобалізації на людське життя?
24. Визначте особливості глобалізації на сучасному етапі.
25. Соціально-демографічні проблеми, їх характеристика.
26. У чому сутність соціально-екологічних проблем?
27. Назвіть теоретичні та методологічні проблеми сучасної глобалістики.
28. Назвіть предмет дослідження глобалістики.
29. У чому полягає принцип глобалізму?
30. Які є головні критерії глобальних проблем?
31. Які наукові школи дослідження глобалістики ви знаєте?
32. У чому особливості розвитку сучасної глобалістики як науки?
33. Сутність концепції "Межі зростання".
34. Назвіть основні доктрини "Школи глобальної екології".
35. В чому відмінності школи контрольованого глобального розвитку від школи світ-системного аналізу?
36. Що ви розумієте під концепцією "Сталого розвитку"?
37. Чому глобалістика вважається міждисциплінарною наукою?
38. Характеризуйте основні напрями глобалістики.
39. В чому сутність економічної глобалістики?
40. Наведіть приклади функціонування соціальної глобалістики.
41. Які чинники глобалізації ви знаєте?
42. Надайте характеристику технічним та технологічним чинникам глобалізації.
43. Що є соціально-економічними чинниками глобалізації?
44. В чому сутність морально-етичних чинників глобалізації?
45. Характеризуйте вплив політичних чинників глобалізації на розвиток різних країн.

46. Охарактеризуйте процес становлення загальнопланетарного науково-інформаційного простору.
47. Надайте аналіз глобальної інформаційної інфраструктури.
48. Поясніть вплив глобалізації світового виробництва на економіки розвинених країн.
49. У чому сутність формування нової системи глобального керування?
50. Як аналізується еволюція напрямків глобалізації в економічній літературі?
51. У чому особливості глобальної економіки?
52. Які унікальні характеристики глобальної економіки ви знаєте?
53. Назвіть причини зростання міжнародного поділу праці.
54. Назвіть ключові глобальні проблеми економічного розвитку.
55. Які існують причини виникнення глобальних проблем?
56. Які глобальні проблеми ви знаєте?
57. У чому принципи класифікації глобальних проблем?
58. Чи в усіх країнах світу існують глобальні проблеми?
59. В чому особливості існування глобальних проблем у різних країнах світу?
60. Що собою уявляє еволюція локальних цивілізацій?
61. Характеризуйте цивілізації індустріального етапу економічного розвитку.
62. Надайте характеристику розвитку цивілізацій постіндустріальної епохи.
63. Що таке цивілізаційні виміри стратегій глобалізму?
64. Назвіть найбільш суттєві ознаки економічного глобалізму.
65. Як економічний глобалізм впливає на розвиток різних держав?
66. Проаналізуйте класифікацію цивілізаційних груп у глобальному економічному просторі на початку ХХІ століття.
67. Охарактеризуйте прояв глобальних проблем сучасності.
68. В чому ви бачите сутність інтернаціоналізації світового відтворювального процесу?
69. Назвіть плюси і мінуси інтернаціоналізації виробництва.
70. Охарактеризуйте характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку.
71. В чому особливості функціонування сучасних глобальних ринків?
72. Надайте характеристику світових ринків.
73. Назвіть фактори, що сприяють формуванню глобального капіталу.
74. Проаналізуйте позитивні та негативні наслідки функціонування глобальних ринків.
75. Чи існують проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації?
76. Проаналізуйте особливість міжнародних економічних відносин України.
77. Які фактори впливають на розвиток міжнародних зв'язків України?
78. Як, на вашу думку, можна досягти достатнього рівня розвитку міжнародних зв'язків України?
79. Чи існує проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці?
80. Що таке конкурентоспроможність країни?
81. Проаналізуйте необхідність інтеграції національного промислового комплексу до світової промислової системи.